

5. De nationale parlamenters rolle

Forfatningstraktaten

- Styrker de nationale parlamenters rolle.
- Udvider informationspligten over for de nationale parlamenter.
- Giver de nationale parlamenter mulighed for at overvåge og kontrollere nærhedsprincippet overholdelse.
- Kræver, at Kommissionen genovervejer et forslag, hvis af de nationale parlamenter mener, at det er i strid med nærhedsprincippet.
- Giver de nationale parlamenter vetoret i beslutninger om at overgå til kvalificeret flertal eller om at gøre Europa-Parlamentet til medlovgiver.
- Styrker samarbejdet mellem de nationale parlamenter og Europa-Parlamentet.

Blandt de nye tiltag i forfatningstraktaten er en styrkelse af de nationale parlamenters rolle i EU. Styrkelsen sker på flere fronter og er et led i forfatningstraktatens målsætning om at fremme demokrati, åbenhed og øget effektivitet, samt om at klargøre forholdet mellem EU og medlemslandene.

Først og fremmest får parlamenterne bedre mulighed for indflydelse på den lovgivning, der gennemføres i EU. Forfatningstraktaten giver således de nationale parlamenter mulighed for at overvåge og kontrollere nærhedsprincippet overholdelse. Kommissionen skal tage de nationale parlamenters synspunkter i betragtning. Og hvis af de nationale parlamenter mener, at et lovforslag er i strid med nærhedsprincippet, er Kommissionen forpligtet til at genoverveje forslaget.

For at de nationale parlamenter kan varetage denne kontrolopgave, sker der også en udvidelse af EU-institutionernes informationspligt over for medlemslandenes nationale parlamenter. Nye forslag skal sendes direkte til parlamenterne samtidig med, at medlemslandenes regeringer modtager dem.

Desuden styrkes samarbejdet imellem de nationale parlamenter og med Europa-Parlamentet.

Medlemslandenes parlamenter kan også forhindre brugen af den såkaldte passerelle-bestemmelse, hvor beslutningsproceduren i Rådet kan

ændres fra enstemmighed til kvalificeret flertal. Gør blot ét nationalt parlament indsigelse, kan beslutningsproceduren ikke ændres. På samme vis kan blot ét parlament blokere for, at Europa-Parlamentet bliver medlovgiver ved hjælp af passerelle-bestemmelsen.

5.1 De nationale parlamenters rolle

Styrkelsen af de nationale parlamenter kommer til udtryk både i nye traktatbestemmelser og i ændringer i den protokol om de nationale parlamenters rolle i EU, som i sin tid blev knyttet til Amsterdam-traktaten.

Blandt de nye traktatbestemmelser, som understreger de nationale parlamenters rolle, er først og fremmest en vetoret til de nationale parlamenter i forbindelse med den nye, såkaldte generelle passerelle i art. IV-444. Bestemmelsen giver mulighed for på et senere tidspunkt at overgå til kvalificeret flertal i Rådet og at gøre Europa-Parlamentet til medlovgiver inden for områder, hvor der i forfatningstraktatens del III gælder enstemmighed eller en særlig lovgivningsprocedure. Se nærmere kapitel 12 om tilpasningsmuligheder.

Nationale parlamenters vetoret ved brug af den generelle passerelle

- De nationale parlamenter skal informeres, hvis Det Europæiske Råd ønsker at benytte den generelle passerelle til at overgå til kvalificeret flertal eller almindelig lovgivningsprocedure.
- Hvis blot ét nationalt parlament gør indsigelse inden for en frist af 6 måneder kan den generelle passerelle ikke anvendes.

Den reviderede protokol om de nationale parlamenters rolle i EU indeholder en række nye og udvidede bestemmelser om omfanget af institutionernes pligt til at informere medlemslandenes nationale parlamenter. Efter den eksisterende protokol skal Kommissionen alene sørge for, at forslag til lovgivning foreligger i så god tid, at hver enkelt medlemslands regering kan sikre, at det nationale parlament kan modtage dem, som det er hensigtsmæssigt. Denne procedure ændres med den nye protokol. I fremtiden vil fremsen-